# سه بخش کلی بحث هوش مصنوعی

بحث‌هایی که به ذهن می‌آمد که برای مبادی و آیندهٔ بحث دخالت بیشتری دارد، از آن‌ها صحبت کردیم. در این جلسه هم مطلب خیلی جدیدی که در پی آن‌ها باشد، به ذهنم نیامد. اگر فرمایشی دارید، بفرمایید.

پارسال تقریباً به‌صورت بی‌نظم هر چیزی را که به فکرم می‌آمد، عرض کردم. امسال که بحث را ادامه دادیم، این چند جلسه، آن‌ها را عرض کردم. پیشنهاد من برای کسی که می‌خواهد این مباحثه را خلاصه کند و از بی‌نظمی در بیاورد، این است که این جلساتی که امسال عرض کردم را ببیند و مباحث را در سه بخش سامان‌دهی کند؛ بخش توضیح تفاوت پایه‌محور و اشراق‌محور که بخش اول بود و بخش مهمی بود. بخش دوم، توضیح و تبیین پایه‌محور بود. بخش سوم هم احکام فقهی و حقوقی آن بود. این سه بخش، خیال می‌کنم بخش‌های خوبی باشد. خوب است معلوم باشد مطالبی که پارسال و امسال مطرح شد، ذیل کدام یک از این‌ها جا می‌گیرد. مطالبی که اهمیت بالایی دارد و مربوط به این است که به کل بحثی نشان بدهیم - نشان دادنی ورای اثبات کردن - که انسان فقط این بدن و این پایه نیست. حتی انسان، فقط انسان برزخی نیست و چنین نیست که فقط بدن مثالی برزخی داشته باشد؛ انسان خیلی فراتر از این است که یک موجود برزخی باشد. همین الآن نشانه‌هایی از عالم جبروت و تجرد تام در او موجود است. حکمای بزرگی مثل ابن‌سینا، اصالتاً توانسته تجرد برزخی را برهانی کند و آنچه که اشیاء برای انسان برهانی کرده، اتفاقاً از درک کلیات و آن شعاع‌هایی است که از عالم جبروت در انسان جلوه‌گر است. ابن‌سینا و امثال او، در تجرد نفس، از این ناحیه جلو آمده‌اند و دربارهٔ تجرد برزخی، آخوند صاحب اسفار در حکمت متعالیه حرف زده است.

منظور این‌که این قدم اول است که انسان این‌طور چیزی است. به تعبیر آن استاد در درس اسفار - مکرر می‌فرمودند - انسان موجودی از فرش تا عرش است. موجودی که از فرش تا عرش است، خیلی تفاوت دارد با یک پایه‌محوری که سراسر در فرش است و ما داریم صحبت از فرش او می‌کنیم، در آن محدوده‌ای که فعلاً بحث علمی ما است.

بنابراین در سه بخش منظم کنیم؛ بخش تبیین و ارائهٔ امتیازها و شئونات اشراق‌محور انسان از پایه‌محور انسان. بخش دوم؛ توضیح پایه‌محور است و این‌که این پایه‌محور چه قابلیت‌های گسترده‌ای دارد و تا کجا پیش می‌رود. بخش سوم هم احکام فقهی و حقوقی است.

---

بازبینی #3
ایجاد شده 3 اوت 2025 16:44:59 توسط ... .
به روزرسانی شده 21 اوت 2025 12:29:07 توسط ... .